

THỰC TRẠNG VIỆC SỬ DỤNG FACEBOOK CỦA THANH THIẾU NIÊN 15 – 18 TUỔI TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

HUỠNH VĂN SƠN*, NGUYỄN HUỠNH NGỌC TRÂM**

TÓM TẮT

Bài viết đề cập thực trạng sử dụng Facebook (FB) của lứa tuổi vị thành niên (VTN) tại Thành phố Hồ Chí Minh (TPHCM). Kết quả nghiên cứu cho thấy có đến 97,6% người đã và đang sử dụng FB; trong đó, đa phần bắt đầu sử dụng FB ở lứa tuổi học sinh trung học cơ sở, trung học phổ thông và thường sử dụng không quá 1 – 2 giờ mỗi ngày. Với nhiều phương tiện khác nhau, người VTN thường sử dụng FB bất cứ khi nào rảnh rỗi và tại các địa điểm khác nhau.

Từ khóa: Facebook, việc sử dụng Facebook, vị thành niên, việc sử dụng Facebook của vị thành niên.

ABSTRACT

The reality of the adolescents' Facebook use in Ho Chi Minh City

The article discusses the reality of the adolescents' Facebook use in Ho Chi Minh City. The results show that 97,6% of the participants have been using Facebook. The majority have been using Facebook since secondary schools and high schools with a frequency of no more than 1-2 hours a day. The adolescents often use Facebook whenever they have free time at different locations via various media.

Keywords: Facebook, Facebook use, adolescents, adolescents' Facebook use.

1. Đặt vấn đề

Sự phát triển của mạng máy tính đem lại những thay đổi lớn cho cuộc sống của con người. Mạng máy tính là nguồn dự trữ thông tin khổng lồ với khả năng thông tin liên lạc nhanh chóng và chính xác đã trở thành một nhân tố quan trọng trong sự phát triển của mỗi cá nhân, mỗi quốc gia. Ngoài ra, với hàng loạt những ứng dụng, tiện ích như “trò chơi trực tuyến”, “tán gẫu”, “nhật kí điện tử”, “mạng xã hội”... đã làm cho mạng máy tính dần trở thành một công cụ giải trí đặc biệt mà chưa có một loại hình nào có

thể so sánh được.

Hội nhập quốc tế đã tạo điều kiện cho công nghệ thông tin Việt Nam nhanh chóng khắc phục sự tụt hậu và đạt được những thành tựu đáng ghi nhận. Mạng máy tính cũng ngày càng được mở rộng. Và từ đây, các hình thức giải trí trên mạng trở nên phong phú và hiện đại hơn. Năm 2012 là một năm phát triển mạnh mẽ của Facebook (FB). Theo báo cáo lợi nhuận quý 3 (tính đến 30-9-2012), FB có tổng cộng 1,01 tỉ người dùng hàng tháng, tăng trưởng 26% mỗi năm. Trên bản đồ thế giới, Việt Nam xếp thứ 54 trên tổng

* PGS TS, Trường Đại học Sư phạm TPHCM

** CN, Trường Đại học Sư phạm TPHCM

số 213 nước có người sử dụng FB. Một điều đáng ghi nhận nữa là, tính về tốc độ tăng trưởng, Việt Nam là quốc gia đứng thứ 2, chỉ xếp sau Libya (số lượng người sử dụng tăng 38,72% so với tháng 7-2011) về số người sử dụng FB. [1]

Với những con số thống kê như trên, FB được xem là một hoạt động giải trí không thể thiếu. Một mặt nó giúp lứa tuổi VTN thể hiện được niềm đam mê “tìm hiểu xã hội”; mặt khác, việc sử dụng FB quá mức chính là điều kiện dẫn đến hành vi nghiện FB – một trong những hành vi gây ra những hệ lụy đáng quan tâm. Chính vì vậy, nghiên cứu việc sử dụng FB của VTN tại TPHCM hiện nay đóng vai trò hết sức thiết thực.

2. Giải quyết vấn đề

Để tìm hiểu việc sử dụng FB của VTN tại TPHCM, chúng tôi sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi như là phương pháp nghiên cứu chính. Phương pháp này nhằm tìm hiểu quan

niệm, thực trạng tham gia, thời điểm bắt đầu, thời gian sử dụng trong ngày bình thường, thời gian sử dụng trong ngày nghỉ, số lần sử dụng trong một tuần, địa điểm và phương tiện sử dụng FB của VTN. Phần này gồm có 10 câu hỏi (từ câu 1 đến câu 10) xoay quanh các vấn đề đã nêu. Tùy theo từng câu mà có từ 4 đến 6 ý trả lời và VTN chỉ được chọn 1 trong những nội dung mà VTN cho rằng phù hợp nhất với khách thể. Từ câu 1 đến câu 9, người nghiên cứu tính tần số, tỉ lệ phần trăm và điểm trung bình của từng câu. Nội dung trả lời của câu có tần số và tỉ lệ phần trăm cao nhất là được VTN đồng ý lựa chọn nhiều nhất và ngược lại. Câu hỏi số 10 sẽ tính điểm trung bình của lựa chọn được khách thể chọn là chủ yếu.

Nghiên cứu được tiến hành trên 424 VTN từ 15 đến 18 tuổi là học sinh ở các trường THCS và THPT tại TPHCM. Có thể mô tả khách thể nghiên cứu ở bảng 1 sau đây:

Bảng 1. Vài nét về khách thể nghiên cứu

Thông tin về khách thể nghiên cứu		Tần số	Tỉ lệ %	Tổng
Trường	THPT NKTDĐT Nguyễn Thị Định	102	24,1	424
	THPT Minh Đức	75	17,7	
	THPT Marie Curie	157	37	
	THCS Lý Phong	54	12,7	
	THCS Nguyễn Gia Thiều	36	8,5	
Độ tuổi	15	117	27,6	424
	16	114	26,9	
	17	106	25,0	
	18	87	20,5	
Giới tính	Nam	279	65,8	424
	Nữ	145	34,2	
Học lực	Giỏi	68	16	424

	Khá	147	35,1	
	Trung bình khá	90	21,2	
	Trung bình	80	18,9	
	Yếu	37	8,7	

Bảng 1 cho thấy thông tin về khách thể được phân tích khái quát như sau:

Trong tổng số 424 VTN từ 15 đến 18 tuổi được khảo sát có 117 (27,6%) VTN trong độ tuổi 15; 114 (26,9%) VTN trong độ tuổi 16; 106 (25%) VTN trong độ tuổi 17 và 87 (20,5%) VTN trong độ tuổi 18. Đây là những VTN được khảo sát từ 2 trường THCS và 3 trường THPT tại TPHCM bao gồm 102 (24,1%) VTN Trường THPT NKDĐT Nguyễn Thị Định; 157 (37%) VTN Trường THPT Marie Curie, 75 (17,7%) VTN Trường THPT Minh Đức; 54 (12,7%) VTN Trường THCS Lý Phong và 36 (8,5%) VTN Trường THCS Nguyễn Gia Thiều. Do đặc điểm là trường tư thục (chỉ có 8 lớp học bao gồm 2 lớp 10, 3 lớp 11 và 3

lớp 12) nên số lượng học sinh khảo sát ở Trường THPT Minh Đức ít hơn những trường còn lại. Đối với trường THCS, chúng tôi chỉ khảo sát khối lớp 9 nên số lượng VTN Trường THCS Lý Phong và THCS Nguyễn Gia Thiều cũng có phần hạn chế.

Xét về giới tính, có 279 (65,8%) VTN nam và 145 (34,2%) VTN nữ. Về học lực, có 68 (16%) VTN có học lực giỏi, 147 (35,1%) VTN có học lực khá, 90 (21,2%) VTN có học lực trung bình khá, 80 (18,9%) VTN có học lực trung bình và VTN có học lực yếu là 37 (8,7%).

2.1. Đánh giá chung về thực trạng sử dụng Facebook của khách thể nghiên cứu

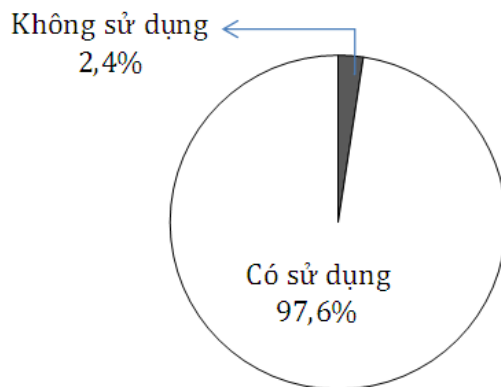
Bảng 2. Thực trạng việc sử dụng FB của VTN

S TT	Nội dung	Tần Số	Tỉ lệ (%)	Kết luận	Tổng
1	Tôi chưa từng nghe đến FB	0	0	Không sử dụng FB	10 2,4%
2	Tôi chưa sử dụng trang này nhưng sẽ thử dùng nó vào một ngày gần đây	10	2,4		
3	FB là một trong những trang giải trí hàng đầu của tôi hiện giờ	276	65	Có sử dụng FB	414 97,6%
4	Tôi có sử dụng nhưng không thích trang này	80	18,9		
5	Tôi đang sử dụng lại FB sau một thời gian không sử dụng	58	13,7		

Bảng 2 cho thấy có đến 414 VTN đã và đang sử dụng FB, chiếm tỉ lệ 97,6% trên toàn mẫu. Cụ thể có đến 276 VTN (65%) cho rằng “FB là một trong những trang giải trí hàng đầu của tôi hiện giờ”. Như vậy, rõ ràng FB đang trở thành một loại hình giải trí “hot” và được phần lớn VTN ưa chuộng. Kết quả khảo sát từ phụ huynh cho biết có đến 34,3% con em mình xem FB là trang giải trí hàng đầu hiện giờ. Điều này cho thấy VTN rất có hứng thú với FB, ưu tiên lựa chọn trang mạng xã hội này để giải trí từ rất nhiều các trang mạng xã hội và các kênh giải trí khác. Mặc dù đã không sử dụng một thời gian nhưng có đến 58 VTN (13,7%) đã sử dụng lại FB. Số lượng VTN đang sử

dụng nhưng không thích FB chỉ chiếm 18,9%, tổng số VTN sử dụng FB lên đến 414 người, chiếm 97,6% toàn mẫu. Trong tổng số VTN không sử dụng FB (2,4%) thì không có VTN nào chưa từng nghe đến mạng xã hội FB và cho biết sẽ thử sử dụng FB vào một ngày gần đây. Kết quả này cũng tương đồng với kết quả từ một đề tài khác khi tìm hiểu về mức độ sử dụng FB của sinh viên một số trường đại học tại TPHCM với mức độ sử dụng FB thường xuyên (ĐTB = 3,95) [22]. Điều này minh chứng rằng FB hiện nay đang rất phổ biến, được giới trẻ tham gia sử dụng xem đây là trang giải trí hàng đầu của mình.

Biểu đồ 1. Thực trạng việc sử dụng FB của VTN

2.2. Thời điểm vị thành niên bắt đầu có hành vi sử dụng Facebook

Bảng 3 cho thấy phần lớn VTN tiếp cận với FB từ rất sớm. Có đến 31,4% VTN sử dụng FB từ khi còn là học sinh THCS và 25,8% sử dụng FB khi là học sinh THPT. Bên cạnh đó, có 25,1% VTN sử dụng FB khoảng một năm trở lại đây. Như vậy, nhìn chung, VTN bắt đầu sử dụng FB ở lứa tuổi THCS và THPT là chủ yếu. Nghĩa là VTN đã có thời gian sử dụng FB trung bình khoảng từ 1 đến 3 năm.

Bảng 3. Thời điểm VTN bắt đầu sử dụng FB

STT	Nội dung	Tần Số	Tỉ lệ (%)
1	Khoảng một năm trở lại đây	104	25,1
2	Từ khi là học sinh tiểu học	25	6,1
3	Bắt đầu là học sinh THPT	107	25,8
4	Từ những ngày đầu tiên FB xuất hiện	22	5,3
5	Từ khi là học sinh THCS	130	31,4
6	Không nhớ, chỉ biết là thói quen từ lâu	26	6,3
Tổng		414	100

Độ tuổi THCS và THPT luôn có những mong muốn tìm hiểu, khám phá thế giới xung quanh gắn liền với những nhu cầu xã hội như nhu cầu giao tiếp, mở rộng mối quan hệ và đặc biệt là nhu cầu tự khẳng định mình. FB có thể đáp ứng đầy đủ những nhu cầu đó cho VTN. Bên cạnh đó, có 6,3% VTN không nhớ là mình chơi khi nào, chỉ biết là thói quen từ lâu và 5,3% VTN sử dụng FB ngay từ những ngày FB mới xuất hiện. Để hiểu thêm về điều này, em T.Đ.K - học sinh lớp 11A4 Trường THPT Marie Curie cho biết: *“Em không nhớ rõ là đã sử dụng FB từ khi nào, nhưng chắc hơn 3 năm rồi”*. Điều này cho thấy những dấu hiệu ban đầu của hành vi nghiện hay hành vi nghiện FB cũng như sự ảnh hưởng của nó đối với VTN không chỉ xảy ra trong thời gian gần đây mà có thể đã xuất hiện trước đó. Nhưng chỉ khi thật sự có những trường hợp đáng tiếc xảy ra do việc sử dụng FB thì xã hội nói chung và các cơ quan quản lý nói riêng mới chú ý quan tâm đến vấn đề này. Kết quả khảo sát đối

với phụ huynh cho là con mình chỉ mới sử dụng FB khoảng một năm trở lại đây (45,7%). Số liệu trên cho thấy có sự khác biệt khi lí giải về khoảng thời gian sử dụng FB ở VTN. Có thể thấy phần nào những bất cập trong vấn đề quản lí hoạt động giải trí của con cái ở phụ huynh. Mặt khác, thực trạng này còn cho thấy cần quan tâm nhiều hơn đến đối tượng VTN trong vấn đề sử dụng các trang mạng xã hội nói chung và mạng xã hội FB nói riêng. Ngoài ra, cần chú ý đến đặc điểm tâm sinh lí của các em trong độ tuổi này về nhu cầu, sở thích, hứng thú cũng như thị hiếu và quan điểm sống. Các em cần có cha mẹ, thầy cô định hướng trong việc lựa chọn các kênh giải trí nhằm giúp các em lựa chọn các loại hình phù hợp, góp phần hình thành cũng như phát triển các đặc điểm tâm lí của VTN trong độ tuổi từ 15 đến 18 tuổi.

2.3. Thời gian sử dụng Facebook trong ngày bình thường của vị thành niên (xem bảng 4)

Bảng 4. Thời gian sử dụng FB trong ngày bình thường của VTN

STT	Nội dung	Tần số	Tỉ lệ (%)
1	Có thể không sử dụng trong 1 ngày	98	23,6
2	Không quá 1 hoặc 2 giờ	188	45,4
3	Từ 3 giờ trở lên	69	16,7
4	Sử dụng liên tục	59	14,3
Tổng		414	100

Bảng 4 cho thấy, thời gian VTN sử dụng FB trong ngày bình thường chủ yếu là từ 1 đến 2 giờ, chiếm 45,4% và có thể không sử dụng trong một ngày chiếm 23,6%. Đặc biệt cần chú ý khi có tới 16,7% VTN sử dụng từ 3 giờ trở lên và số VTN sử dụng liên tục là 14,6%. Theo đánh giá của phụ huynh thì thời gian sử dụng FB của các em từ 3 giờ trở lên chiếm tỉ lệ cao nhất với 34,3%. Đây là một con số đáng báo động vì điều này ảnh hưởng trực tiếp đến kết quả học tập, sức khỏe và các hoạt động khác của VTN đang là học sinh trung học. Trong giới hạn sử dụng từ 3 giờ trở lên hay sử dụng liên tục thì rất khó để chủ thể đảm bảo được các nhiệm vụ học tập của mình, vì ngoài việc tham gia hoạt động học tập ở trường thì các em còn phải đáp ứng các nhiệm vụ học tập ở nhà, như: soạn bài, làm bài tập về nhà... Ngoài ra, các hoạt động khác của các em như sinh hoạt gia đình, phụ giúp cha mẹ cũng có thể dễ

dàng bị trì hoãn hoặc không thực hiện nếu sử dụng với thời gian như trên. Chị N.T.H, phụ huynh của em T.V.T cho biết: “Nhiều lúc có chuyện, khi kêu em nó phụ giúp mà phải kêu năm lần bảy lượt thì em nó mới chịu đi. Tôi bực mình quá nên tới xem em nó đang làm gì mà say mê với cái máy vi tính như vậy, thì tôi được biết là em đang chat với bạn trên FB”. Nếu xét mức độ cân bằng, giữa việc học tập, lao động và các chế độ sinh hoạt khác, thì việc các em dành 1 đến 2 giờ sử dụng FB mỗi ngày là chấp nhận được. Tuy nhiên, phải đảm bảo cân bằng mọi hoạt động khác. Nếu mỗi ngày sử dụng quá 3 giờ thì rõ ràng có sự mất cân đối giữa các hoạt động, đây cũng là một dấu hiệu ban đầu về nguy cơ nghiện FB của VTN từ 15 đến 18 tuổi tại TPHCM.

2.4. Thời gian sử dụng Facebook trong ngày nghỉ của vị thành niên (xem bảng 5)

Bảng 5. Thời gian sử dụng FB trong ngày nghỉ của VTN

STT	Nội dung	Tần số	Tỉ lệ (%)
1	Có thể không sử dụng trong 1 ngày	53	12,8
2	Không quá 1 hoặc 2 giờ	167	40,3
3	Từ 3 giờ trở lên	115	27,8
4	Sử dụng liên tục	79	19,1
Tổng		414	100

Nếu các số liệu về việc sử dụng FB trong ngày bình thường của VTN cần được cảnh báo về nguy cơ nghiện thì trong ngày nghỉ, mức độ sử dụng FB của VTN tăng lên đáng kể. Cụ thể, có đến 27,8% VTN sử dụng từ 3 giờ trở lên, số VTN sử dụng liên tục cũng tăng lên đến 19,1%. Trong khi đó số VTN sử dụng không quá 1 đến 2 giờ giảm xuống với 40,3% và số lượng có thể không sử dụng trong 1 ngày cũng giảm xuống tỉ lệ còn 12,8%. Phụ huynh P.V.H (cha của em P.V.P, học sinh lớp 11A4 Trường THPT Marie Curie) cho biết: “Trong những ngày được nghỉ học thì tôi không quản lí con mình về chuyện học hành mà cho con mình chơi game và lên internet nhiều hơn những ngày bình thường. Gần đây tôi thấy em hay nói chuyện điện thoại với bạn về FB và dùng thường xuyên máy

tính để sử dụng FB, nếu tính thời gian thì có thể là 3 đến 4 giờ”. Có thể thấy, dù là ngày bình thường hay ngày nghỉ thì việc kéo dài thời gian sử dụng FB đối với VTN là điều đáng chú ý không chỉ về mặt sức khỏe của mà còn ở các vấn đề khác. Về lâu dài, với thời gian sử dụng quá mức rất có thể sẽ dẫn đến sự thiếu kiểm soát trong hành vi sử dụng FB. Các em không chỉ dễ dàng quên đi nhiệm vụ học tập ở trường hay các công việc được giao từ gia đình mà còn có thể các em sẽ bất chấp về mặt sức khỏe và có một số hành vi ngoài tự chủ trong hoạt động sử dụng FB và giao tiếp với mọi người xung quanh. Đây cũng chính là cơ sở làm xuất hiện hành vi nghiện FB ở VTN từ 15 đến 18 tuổi.

2.5. Số lần sử dụng Facebook trong một tuần của vị thành niên (xem bảng 6)

Bảng 6. Số lần sử dụng FB trong một tuần của VTN

STT	Nội dung	Tần số	Tỉ lệ (%)
1	1 đến 2 lần mỗi tuần	83	20
2	Sử dụng mỗi ngày	114	27,5
3	Bất cứ lúc nào rảnh đều sử dụng	149	36
4	3 đến 4 lần mỗi tuần	68	16,5
Tổng		414	100

Kết quả khảo sát số lần sử dụng FB trong một tuần của VTN cũng rất đáng quan tâm khi kết quả khảo sát VTN và phụ huynh tương tự nhau. Cụ thể theo cách đánh giá của VTN thì có 36% VTN sử dụng FB bất cứ lúc nào rảnh và có 27,5% VTN sử dụng FB hàng ngày. Tương tự như vậy, số liệu khảo sát từ phụ huynh cho thấy số lần sử dụng FB trong một tuần của VTN có đến 68,6% sử dụng bất cứ lúc nào khi rảnh và sử dụng mỗi

ngày. Số lượng VTN sử dụng từ 1 đến 2 lần mỗi tuần chiếm 20% và sử dụng từ 3 đến 4 lần mỗi tuần chiếm 16,5%. Như vậy, với 63,5% VTN sử dụng FB hàng ngày và bất cứ lúc nào rảnh rồi theo số liệu đánh giá của VTN và 68,6% theo số liệu đánh giá của phụ huynh, chiếm hơn 3/5 mẫu khách thể cho thấy có nhiều VTN đã rất “gắn bó” với FB. Tỉ lệ ở mức cao này thể hiện rằng FB dường như đã trở thành một phần không thể thiếu trong

các hoạt động hàng ngày của nhiều VTN. Nghiên cứu thực trạng hành vi nghiện FB của VTN thật sự là một vấn đề hết sức thiết thực nhằm điều chỉnh kịp thời những hậu quả mà nó có thể gây ra trong

diễn tiến đời sống của VTN từ 15 đến 18 tuổi.

2.6. Địa điểm sử dụng Facebook của vị thành niên (xem bảng 7)

Bảng 7. Địa điểm sử dụng FB của VTN

STT	Nội dung	Tần số	Tỉ lệ (%)
1	Ở nhà	202	48,8
2	Ngoài tiệm internet	40	9,7
3	Ở trường	16	3,9
4	Khi di chuyển đây đó	11	2,7
5	Nơi công cộng	14	3,4
6	Bất cứ nơi nào	131	31,6
Tổng		414	100

Bảng 7 cho thấy địa điểm sử dụng FB của VTN chủ yếu là ở nhà chiếm xấp xỉ 50%, gần bằng 1/2 mẫu dân số. Điều này cho thấy nhà là nơi thuận tiện nhất để VTN sử dụng FB. Sử dụng FB ở bất cứ nơi nào chiếm 31,6%, xấp xỉ 1/3 mẫu khách thể. Có thể thấy, ngày nay do sự phát triển và bùng nổ về công nghệ thông tin, mạng lưới Internet đã trở thành một phần không thể thiếu cho công việc và giải trí của con người. Thông qua máy tính, laptop, điện thoại, Ipad có kết nối Internet, VTN có thể truy cập FB bất cứ lúc nào, dù đang ở nhà, ở trường, nơi công cộng hoặc ngay cả khi đang di chuyển. Kết quả khảo sát từ phụ huynh cho thấy tỉ lệ VTN sử dụng FB ở bất cứ nơi đâu là cao nhất, chiếm tỉ lệ 40% - 2/5

mẫu khách thể. Tuy nhiên, chúng tôi đặc biệt chú ý đến tỉ lệ sử dụng FB trong lúc di chuyển của VTN (2,7%) bởi nó có thể ảnh hưởng đến sự an toàn trong quá trình sử dụng FB. Đây cũng là một trong những biểu hiện liên quan đến việc lệ thuộc vào FB như đã phân tích và là một trong những cơ sở để xác định hành vi nghiện FB. Như vậy, có thể nói rằng sự phát triển của công nghệ thông tin đã tạo điều kiện cho VTN tiếp cận với FB một cách dễ dàng. Các em có thể lên mạng mọi lúc mọi nơi. Đây còn là một trong những biểu hiện về việc lệ thuộc FB khi sử dụng mạng xã hội của VTN trong đề tài nghiên cứu này.

2.7. Phương tiện sử dụng Facebook của vị thành niên (xem bảng 8)

Bảng 8. Phương tiện sử dụng FB của VTN

STT	Nội dung	Tần số	Tỉ lệ (%)
1	Máy tính bàn	63	15,2
2	Máy tính bảng	38	9,2
3	Laptop	54	13
4	Điện thoại di động	115	27,8
5	Thiết bị khác	7	1,7
6	Sử dụng nhiều thiết bị khác nhau	137	33,1
Tổng		414	100

Bảng 8 cho thấy đa phần VTN sử dụng FB bằng nhiều thiết bị khác nhau. Nó có thể là máy tính bàn, máy tính bảng, laptop, điện thoại di động tùy theo từng điều kiện nhất định, nhưng nổi bật là xu hướng sử dụng đa phương tiện, thiết bị khi có gần 1/3 khách thể sử dụng nhiều thiết bị khác nhau để truy cập FB. Điều này cho thấy nhu cầu thỏa mãn hành vi được thể hiện khá rõ so với việc sử dụng phương tiện để thỏa mãn hành vi. Tuy nhiên, nếu xét riêng về phương tiện thì VTN truy cập FB bằng điện thoại là nhiều nhất với 27,8%. Em Đ.T.K.P, học sinh lớp 12A2 Trường THPT NKTĐTT Nguyễn Thị Định cho biết: *“Em thường lên FB bằng nhiều phương tiện khác nhau như điện thoại, laptop, máy tính bàn nhưng thường xuyên nhất vẫn là điện thoại vì em có thể sử dụng bất cứ lúc nào mà em thích”*. Điều này càng khẳng định rõ sự phát triển về mặt công nghệ thông tin đã tác động rất lớn đến sự lựa chọn hoạt động giải trí ở VTN bởi tính tiện dụng. Trong tất cả các thiết bị mà VTN có thể sử dụng để truy cập FB thì điện thoại được xem là thiết bị nhỏ gọn, tiện dụng và nhanh chóng. Tuy nhiên, hiện nay, một số trường nghiêm cấm học sinh

sử dụng điện thoại khi đến trường. Do đó nếu VTN nào có biểu hiện nghiện FB thì việc sử dụng điện thoại để truy cập FB khi ở trường là một vấn đề có ảnh hưởng rất lớn đến tác phong, đạo đức và sự đánh giá của nhà trường đối với các em trong quá trình học tập và rèn luyện.

3. Kết luận

Trong tổng số các VTN được khảo sát, tỉ lệ VNT sử dụng FB chiếm tỉ lệ rất cao. Điều này cho thấy FB ngày càng trở thành một kênh giải trí quen thuộc của giới trẻ. Thời điểm VTN bắt đầu sử dụng FB đa phần ở lứa tuổi THCS và THPT. Các em thường sử dụng FB từ 1-2 giờ trong một ngày và sử dụng bất cứ khi nào có thể. Sự phát triển ngày càng cao của khoa học kĩ thuật, các thiết bị điện tử ra đời cũng góp phần tạo sự thuận tiện để các em có thể sử dụng FB bằng nhiều loại phương tiện khác nhau và ở bất cứ nơi nào. Với tỉ lệ VTN sử dụng FB, theo nghiên cứu này, thì hành vi nghiện FB cần phải được quan tâm. Đây là cơ sở quan trọng để phòng ngừa và ngăn chặn kịp thời các biểu hiện của hành vi nghiện FB với những hệ lụy của nó trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đào Lê Hòa An (2013), “Nghiên cứu về hành vi sử dụng Facebook của con người - một thách thức mới cho Tâm lí học hiện đại”, *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh*, (49).
2. Nguyễn Hoàng Bảo Huy, Nguyễn Bình Nguyên Lộc, Nguyễn Trung Hiếu (2014), *Thực trạng việc sử dụng Facebook ở sinh viên một số trường đại học trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh*, đề tài NCKH của sinh viên năm 2013, Trường Đại học Sư phạm TP HCM.
3. Griffiths MD, Kuss DJ, Demetrovics Z (2014), “Social networking addiction: An over view of preliminary findings”, In: Rosenberg K, Feder L (Eds), *Behavioral Addictions: Criteria, Evidence and Treatment* (pp.119-141), Elsevier: New York.
4. Andreassen CS¹, Torsheim T, Brunborg GS, Pallesen S (2012), “Development of a Facebook Addiction Scale”, *Psychol Rep.* 2012 Apr;110(2):501-17.

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 24-7-2014; ngày phản biện đánh giá: 07-8-2014; ngày chấp nhận đăng: 15-10-2014)